

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8. septembra 2023. godine
Ref.br.: RK 2247/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI207/21

Podnosilac

Bajram Kolić

Ocena ustavnosti
presude Vrhovnog suda Republike Kosovo Rev. br. 231/2021 od
9. juna 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Bajram Kolić iz Pečke Banje (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [Rev. br. 231/2021] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 9. juna 2021. godine u vezi sa rešenjem [Ac. br. 1663/2017] Apelacionog suda od 25. avgusta 2020. godine i presudom [C. br. 2946/2013] Osnovnog suda u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 20. decembra 2016. godine.
3. Zastupnik podnosioca zahteva je osporenu presudu Vrhovnog suda primio 28. jula 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore navedene presude Vrhovnog suda, kojom su, prema navodima podnosioca zahteva, povredena njegova prava zagantovana članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i 7. [Kažnjavanje samo na osnovu zakona] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, nastaviće da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 19. novembra 2021. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 22. novembra 2021. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI207/21 imenovala sudiju Selvetu Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca, a odlukom br. KSH. KI207/21 imenovala je Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
9. Dana 23. novembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana je Vrhovnom sudu poslata kopija zahteva.
10. Dana 2. decembra 2021. godine, Sud je o registraciji zahteva obavestio Osnovni sud i zatražio od istog da dostavi povratnicu kojom se dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu Vrhovnog suda.

11. Dana 9. decembra 2021. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu traženu povratnicu.
12. Dana 1. februara 2022. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu dodatne dokumente.
13. Dana 8. jula 2022. godine, Sud je poslao dopis Osnovnom sudu i zatražio od istog da dostavi kompletan spis predmeta.
14. Dana 20. jula 2022. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu spis predmeta.
15. Dana 6. septembra 2022. godine, Sud je poslao kopiju zahteva Ministarstvu unutrašnjih poslova i Policiji Kosova, pri čemu je od poslednje pomenute tražio da dostavi kopiju Administrativnog uputstva AU 06/2012 "o povredama, merama i disciplinskim postupcima u Policiji Kosova".
16. Dana 9. septembra 2022. godine, Policija Kosova je dostavila Sudu Administrativno uputstvo AU 06/2012 o povredama, merama i disciplinskim postupcima u Policiji Kosova.
17. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, kojom prilikom je započeo svoj mandat u Sudu.
18. Dana 7. februara 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu dodatna dokumenta koja se odnose na njegov slučaj. U tim dokumentima je priložio dva predmeta Apelacionog suda, gde ističe da u ovim predmetima MUP nije podneo reviziju Vrhovnom sudu, dok je u njegovom slučaju reviziju podnelo.
19. Dana 27. jula 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu u punom sastavu da proglasi zahtev neprihvatljivim.

Pregled činjenica

20. Na osnovu spisa predmeta, podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu u Policiji Kosova na radnom mestu zamenika regionalnog direktora za istrage u Regionalnoj policijskoj upravi u Peći (u daljem tekstu: RPU).

Upravni postupak

21. Dana 31. maja 2012. godine, nadležna Komisija u sklopu Agencije za upravljanje oduzetom imovinom pri Ministarstvu pravde je po nalogu suda, otišla u Policijsku stanicu u Peći, kako bi preuzela pod upravu određenu količinu zlata i gotovine koju je 2008. godine zaplenila Jedinica za privredni kriminal Policije Kosova u regionu Peć. Sve to je bilo sistematizovano u prostoriji za dokaze, gde je komisija, u prisustvu službenika zaduženog za prostoriju za dokaze, počela da prebrojava novac, čiji su se iznosi poklapali sa sumom koja je predata prilikom primopredaje istog u prostoriji za dokaze 2008. godine, ali kada je počelo merenje količine zlata, uočeno je da količina zlata koja se nalazila u prostoriji za dokaze ne odgovara količini zlata koja je predata 2008. godine.
22. Istog dana, Policijski inspektorat Kosova (u daljem tekstu: PIK), nakon što je saznao za nedostatak ove količine zlata u prostoriji za dokaze u Policijskoj stanici u Peći, uputio je istražitelje na lice mesta.

23. Za potrebe ispitivanja ovog slučaja formirana je mešovita komisija za reviziju prostorije za dokaze Policijske stanice u Peći i to: dva inspektora iz PIK-a, dva istražitelja Policijske uprave za teška krivična dela, dva kriminalistička tehničara iz Jedinice za forenziku Uprave za teška krivična dela i dva kriminalistička tehničara iz Regionalne forenzike Policije u Peći. Prema urađenoj istrazi, Komisija je sastavila jedan izveštaj u kome su navedeni nalazi iz kojih je proizašlo da je *“stanje dokaza u prostoriji je bilo veoma loše, zato što je u prostoriji postojala velika količina različitih dokaza koji su bili prikupljeni još od 2000. godine. Unutar prostorije za dokaze, postojao je neregularan sistem istih, paketi i različiti dokazi, bez neke adekvatne sistematizacije, nakon toga, kese paketa koje se koriste za održavanje i čuvanje dokaza, značajnom broju istih je nedostajao potreban opis u vezi sa predmetom i dokazom. Komisija je primetila da postavljanje i čuvanje dokaza unutar prostorije za dokaze nije imalo nikakvu bezbednosnu klasifikaciju. Dokazi od vrednosti, kao što je zlato, novac i druge dragocenosti se tretiraju na isti način kao i sve druge vrste dokaza. Takođe nema podataka o tome gde su završila 222 komada oružja i 45 slučajeva sa drugim dokazima, odnosno nije poznato njihovo konačno odredište”*.
24. Dana 1. juna 2012. godine, generalni direktor Policije Kosova (u daljem tekstu: direktor policije) je odlukom [DPPK-01/604/2012] suspendovao podnosioca zahteva sa posla uz platu, i zabranio mu ulazak u zgrade, kancelarije ili vozila Policije Kosove, bez posebne dozvole.
25. Dana 15. oktobra 2012. godine, Specijalno tužilaštvo je odlukom [PPS. br. 57/2012], obustavilo istragu protiv podnosioca zahteva, zato što nije pronađen nijedan dokaz da je podnosilac zahteva počinio krivično delo organizovani kriminal iz člana 274. stav 3. Privremenog krivičnog zakona Kosova br. 2003/25 (u daljem tekstu: KZK) u vezi sa krivičnim delom “pronevera u vršenju službe” iz člana 340. stav 3. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 23. KZK-a, za koje je bio osumnjičen.
26. Dana 21. oktobra 2012. godine, na osnovu spisa predmeta, Ministarstvo unutrašnjih poslova je donelo Administrativno uputstvo br. 06/2012 o povredama, merama i disciplinskim postupcima u Policiji Kosova, koje uputstvo je izmenjeno 14. oktobra 2013. godine.
27. Dana 3. decembra 2012. godine, PIK je otvorio slučaj [MPB/IPK/08/2012] zbog teškog disciplinskog prekršaja (teške povrede ovlašćenja) protiv podnosioca zahteva koji je do 1. jula 2012. godine bio na dužnosti zamenika direktora za istrage u regionu Peć, zbog propusta u izvršavanju odgovarajućih dužnosti i odgovornosti, koji su negativno uticali na ugled policije. PIK je oslanjajući se na Zakon br. 04/L-076 o Policiji, član 34. stav 3.2 Priručnika o načelima i postupcima, načelo 3.27 tačka 2. Administrativnog uputstva br. 06/2012 o “povredama, merama i standardnim procedurama operacija za sobu za dokaze” utvrdio da je podnosilac zahteva počinio težak disciplinski prekršaj, ozbiljno diskreditujuće ponašanje i ozbiljnu povredu ovlašćenja i preporučio generalnom direktoru Policije Kosova da se preduzmu disciplinske mere “Degradacija” i “Administrativni transfer”.
28. Dana 27. decembra 2012. godine, direktor policije je odlukom [DPPK-01/1518/2012] izrekao podnosiocu zahteva disciplinsku meru degradacije iz čina majora u čin kapetana zajedno sa merom administrativnog transfera, sa obrazloženjem da je počinio delo koje je u suprotnosti sa Administrativnim uputstvom br. 06/2012 o povredama, merama i disciplinskim postupcima, iz člana 18 tačka a) *“Bez ikakvog ubedljivog razloga ne ispunjava ili neuspeva ispunjavanje određenih službenih dužnosti i odgovornosti, koji su pricinili ili su mogli pricinjavati negativne efekte na ugled Policije i na efikasnost vršenja dužnosti”*, zbog toga što tokom vršenja dužnosti zamenika direktora za istrage u Policiji Kosova za region Peć nije uspeo da izvrši

odgovarajuće dužnosti i odgovornosti koje su proizvele negativne efekte na ugled Policije.

29. Dana 3. januara 2013. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu upućenu ministru unutrašnjih poslova protiv odluke [DPPK-01/1518/2012] direktora policije od 27. decembra 2012. godine, zbog bitne povrede Administrativnog uputstva 06/2012 o povredama, merama i disciplinskim postupcima u Policiji Kosova i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da se ukinu mere koje su preduzete protiv njega i da se oslobodi od optužbe.
30. Dana 25. januara 2013. godine, ministar unutrašnjih poslova je odlukom [br. 43], odbacio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio odluku direktora policije.

Sudski postupak

31. Dana 15. februara 2013. godine, podnosilac zahteva je u okviru parničnog postupka podneo tužbu Osnovnom sudu protiv Ministarstva unutrašnjih poslova – Policije Kosova-Generalne policijske uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo unutrašnjih poslova), odnosno odluke br. 43 ministra unutrašnjih poslova, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava i povrede pravila postupka, gde je zatražio i poništenje odluke ministra i poništenje odluke direktora policije o degradaciji iz čina majora u čin kapetana kao i dopunske mere administrativnog transfera.
32. Dana 20. decembra 2016. godine, Osnovni sud je presudom [C. br. 2946/2013]: (i) usvojio u celosti kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva; (ii) poništio odluku [DPPK-01/1518/2012] direktora policije od 27. decembra 2012. godine i odluku [br. 43] ministra unutrašnjih poslova; (iii) poništio kao nezakonitu odluku o degradaciji podnosioca zahteva iz čina majora u čin kapetana zajedno sa merom administrativnog transfera; (iv) obavezao tuženu da podnosiocu zahteva vrati čin majora kao i da ga rasporedi na dužnosti radnog mesta zamenika regionalnog direktora za istrage u Policiji u regionu Peć; (v) obavezao tuženu da podnosiocu zahteva nadoknadi razliku neisplaćenih plata za sporni period od 8. avgusta 2012. godine do 30. juna 2016. godine i to sa kamatom od 8% kao i trust za penziono osiguranje i porez za Poresku administraciju, i troškove celokupnog postupka, sve to u roku od 7 dana od dana pravosnažnosti te presude, pod pretnjom prisilnog izvršenja.
33. Neutvrđenog datuma, Ministarstvo unutrašnjih poslova koje je zastupalo Državno pravobranilaštvo, uložilo je žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se presuda koja je napadnuta žalbom preinači, tako što će se odbiti kao neosnovan u celosti tužbeni zahtev podnosioca ili da vrati istu na ponovno suđenje.
34. Dana 25. avgusta 2020. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 1663/2017], (i) delimično odbio kao neosnovanu žalbu Ministarstva unutrašnjih poslova te potvrdio presudu [C. br. 2946/13] Osnovnog suda od 20. decembra 2016. godine u odnosu na tačke II i III izreke, tačku IV deo izreke (vraćanje čina majora) i tačku V deo izreke (obaveza tuženog da tužiocu nadoknadi razliku u neisplaćenim platama za sporni period od 08.08.2012. godine do 30.06.2016. godine, trust za penziono osiguranje, porez i kamatu) u roku od 7 dana od dana pravosnažnosti ove presude pod pretnjom prisilnog izvršenja, je potvrđena; (ii) delimično usvojio kao osnovanu žalbu Ministarstva unutrašnjih poslova; poništio presudu [C. br. 2946/13] Osnovnog suda

od 20. decembra 2016. godine, u tački IV izreke, deo tužbenog zahteva koji se tiče samo vraćanja na posao kao zamenika regionalnog direktora za istrage u Policiji u regionu Peći, i tačku V izreke presude u delu koji se tiče troškova postupka i predmet se u ovom delu vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

35. Neutvrđenog datuma, Ministarstvo unutrašnjih poslova koje je zastupalo Državno pravobranilaštvo, podnelo je zahtev za reviziju Vrhovnom sudu, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se obe gore navedene presude preinače, tako što će se tužbeni zahtev tužioca odbiti u celosti, kao neosnovan.
36. Dana 9. juna 2021. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 231/2021], (i) usvojio kao osnovanu reviziju Ministarstva unutrašnjih poslova i preinačio presudu [Ac. br. 1663/2017] Apelacionog suda od 25. avgusta 2020. godine u delu I izreke, i presudu [C. br. 2946/2013] Osnovnog suda od 20. decembra 2016. godine, tako što se odbija kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva podnet protiv Ministarstva unutrašnjih poslova; (ii) presuda [Ac. br. 1663/2017] Apelacionog suda od 25. avgusta 2020. godine u delu II izreke ostaje nerazmotrena, zato što u ovom delu nije bila upućena revizija, jer je u vezi sa ovim delom predmet vraćen na ponovno suđenje u prvom stepenu od strane Apelacionog suda.
37. Vrhovni sud je obrazložio da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo, pa je stoga zaključio da ne može da prihvati kao pravičan i zakonit pravni stav prvostepenog i drugostepenog suda u vezi sa usvajanjem tužbenog zahteva tužioca, „... *budući da se u presudama ovih sudova u ovom parničnom predmetu radi o pogrešnoj primeni materijalnog prava, zbog čega su iste morale biti preinačene tako da se tužbeni zahtev tužioca prema tuženom odbija u celosti, kao neosnovan ...*”.
38. Konkretnije, Vrhovni sud je prvobitno ocenio da „*sud nema pravo da ocenjuje da li je radnik, ovde podnosilac zahteva, učinio disciplinski prekršaj ili ne, odnosno da li njegovo ponašanje i radnje ili nečinjenje predstavljaju disciplinske prekršaje predviđene internim aktima, jer to može učiniti samo poslodavac striktnim poštovanjem odredaba disciplinskog postupka i drugih naknadnih odredbi, dok sud ima pravo i ovlašćenje da uopšteno oceni zakonitost postupka koji je prethodio donošenju pobijanih rešenja, kao i zakonitost samih tih odluka*“.
39. Shodno tome, Vrhovni sud je, različito ocenjujući dokaze, zaključio, „[...] *Neodrživi su nalazi prvostepenog suda da je tužilac pedantno obavljao svoje dužnosti kao i da nije bio nadzornik i odgovoran za prostoriju za dokaze, jer iz činjenice da je po osporenom rešenju tužioca za smanjenje čina i administrativni premeštaj tužitelja proizilazi da je Policijski inspektorat Kosova (PIK) u disciplinskom postupku protiv tužioca, majora Bajrama Količija, dokazao da tužilac ne delovanjem nije obavljao svoje dužnosti odgovorno, tako da za vreme dok je tužilac bio zamenik direktora za istrage u regionu Peći, znajući da je količina oduzetog zlata veoma velika, nikada nije bio zainteresovan da sazna kolika je vrednost ove količine zlata. Nikada nije iskazao interesovanje za stvaranje uslova za najbolju sigurnost ove količine zlata, kao i drugih dokaza koji se nalaze u prostoriji za dokaze. Kako navodi PIK, tužilac i pukovnik A.H kao direktor Regionalne policijske uprave u Peći i poručnik R.R, kao načelnik forenzike i neposredni rukovodilac odgovornog starešine R.L., su svedočili da su bili članovi Komisije za inspekciju sobe sa dokazima više puta, ali ih nikada nije interesovalo gde i pod kojim bezbednosnim uslovima se čuva zaplenjeno zlato i da ih nikada nije interesovalo da se reguliše stanje prostorije za dokaze i da se postupa sa dokazima prema zakonima i uredbama, gde je usled njihovog nepostupanja došlo i do uzimanja zlata u količini od 25,3 kg, iz evidencije u*

vremenskom periodu od 2008. do 2012. godine... Ne stoji ni konstatacija nižestepenih sudova da Zakon o Radu i Zakon o Policiji Kosova, ne predviđaju pravo na dobijanje čina, jer su degradiranje na radnom mestu i dobijanja čina dve zasebne pravne institucije. Ovi nalazi ne stoje jer je članom 48. Zakona o policiji br. 03/L-035 predviđeno da policijski službenik ili civilno osoblje policije koji je počinio teški disciplinski prekršaj podleže nekoliko disciplinskih mera, između ostalog i smanjenju čina iz tačke b) ovog člana“.

40. Dana 13. septembra 2021. godine, tokom rasprave, podnosilac zahteva se obratio Osnovnom sudu sa zahtevom za povlačenje tužbe u vezi sa njegovim vraćanjem na radno mesto zamenika komandanta za istrage u regionu Peć. Istog dana, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 3995/2020] utvrdio da je povučena tužba podnosioca zahteva protiv tuženog Ministarstva unutrašnjih poslova, u vezi sa vraćanjem na radno mesto zamenika komandanta za istrage u regionu Peć.

Navodi podnosioca zahteva

41. Podnosilac zahteva tvrdi da su osporenim presudom Vrhovnog suda povređena njegova prava zagarantovana članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 30. [Prava optuženog], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava, kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i 7. [Kažnjavanje samo na osnovu zakona] EKLJP-a.
 - i. *Navodi koji se odnose na povredu člana 31. Ustava*
42. Pozivajući se na navod o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podnosilac zahteva tvrdi da su određivanjem disciplinske mere degradacije čina iz čina majora u čin kapetana kao i mere administrativnog transfera, pogrešno primenjene odredbe člana 18. tačka (a) i člana 45. stav 1. tačka 1.2 i stav 2. tačka 2.1 Administrativnog uputstva br. 06/2012, jer je, prema navodima podnosioca zahteva, *“ovo administrativno uputstvo je stupilo na snagu dana 21. oktobra 2012. godine, dok je navodna disciplinska mera za koju se optužujem urađena u jednom dužem periodu, odnosno do 1. juna 2012. godine, kada ovo uputstvo još uvek nije bilo doneto”*.
43. Podnosilac zahteva dalje navodi da je presuda Vrhovnog suda zasnovana na zakonodavstvu koje nije bilo na snazi u vreme kada se desio navodni disciplinski prekršaj, za koji je oglašen krivim. S tim u vezi, podnosilac zahteva tvrdi da je primenjena odredba člana 48. Zakona br. 03/L-035 o Policiji, koji zakon, po njemu, nije mogao da se primeni u rešavanju ovog slučaja, jer je po njemu ovaj zakon ukinut usvajanjem Zakona br. 04/L-076 o Policiji, a da je stupanjem na snagu novog zakona, stari zakon bio ukinut, te da Sud nije mogao da primeni član 48 starog zakona.
44. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud zauzeo potpuno pogrešan stav, jer: *„bez dobro dokazanog i potpunog činjeničnog stanja nema pravične primene zakona, a bez pravilne primene zakona nema ni pravičnog suđenja i ovo je razlog koji mi daje za pravo da tražim od Ustavnog suda Kosova zaštitu prava na pravično suđenje kako je predviđeno članom 31. stav 1. Ustava Republike Kosovo i članom 6. EKLJP-a“*.
45. Prema navodima podnosioca zahteva, *„... stav Vrhovnog suda Kosova da sudovi nižih instanci nemaju pravo da se bave činjeničnim stanjem, već moraju da prihvate kao pravično i istinito činjenično stanje onako kako je utvrđeno od strane organa uprave, bez ikakve ocene i kontrole, ide u suprotnosti sa načelom presumpcije*

nevinosti i time predstavlja povredu člana 6, tačka 1 EKLJP-a“. Podnosilac zahteva smatra da je osporena presuda Vrhovnog suda u suprotnosti sa stavom ESLJP-a, i u ovom smislu, pozivajući se na odluke ESLJP-a: *Šikić protiv Hrvatske br. 9143/08 tačka 48*, i *Y protiv Norveške br. 56568/00*, naglašavajući da se u okolnostima njegovog slučaja treba primeniti član 6. stav 2. EKLJP-a.

46. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo i do povreda odredbi Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima, koji ne dozvoljava reviziju kao pravno sredstvo protiv pravosnažnih sudskih odluka, jer nijedna odredba ovog zakona ne predviđa pravo na reviziju, kao i “*prihvatanje revizije tuženog kao dozvoljeno pravno sredstvo u ovom sporu predstavlja povredu ustavnog načela iz člana 31, stav 1 Ustava, kojim se garantuje ravnopravnost stranaka pred sudom, jer je time meni uskraćeno pravo korišćenja dozvoljenih pravnih sredstava kao što je predviđeno članom 24 st. 1 Zakona o Upravnim postupcima, s obzirom da protiv sudskih odluka donetih povodom revizije u parničnom postupku stranka nema pravo na podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu*”.
47. Podnosilac zahteva dalje naglašava: “*Prema članu 24 stav 1 Zakona o Upravnim Sporovima (Zakon broj 03/L-202) protiv pravosnažnih odluka nadležnog suda za upravna pitanja, nije dozvoljena Revizija, kao što je podneta u konkretnom slučaju, već je stranci dozvoljeno podnošenje Zahteva za vanredno razmatranje konačne sudske odluke drugostepenog suda, što je u ovom slučaju odluka Upravnog Odeljenja Apelacionog Kosova, koji se podnosi Vrhovnom Sudu Kosova. Protiv odluke Vrhovnog Suda Kosova donete povodom Zahteva za vanredno preispitivanje presude Apelacionog suda, prema članu 25 stav 1 ovog zakona Državni tužilac može podneti Zahtev za Zaštitu Zakonitosti Vrhovnom Sudu Kosova, međutim podnošenjem Revizije od strane tuženog - Ministarstva unutrašnjih poslova, kao upravnog organa, koja nije bila dozvoljena prema odredbama Zakona u upravnim sporovima, meni je uskraćeno pravo da predložem Državnom Tužiocu, podnošenje Zahteva za zaštitu zakonitosti, kao vanredno pravno sredstvo prema Zakonu o Upravnim sporovima*”.
- ii. *Navodi koji se odnose na povredu člana 24. Ustava*
48. U vezi sa navodom o povredi člana 24. Ustava, podnosilac zahteva tvrdi da je on bio diskriminisan od strane MUP-a i Vrhovnog suda, zato što, kako on to navodi, “*U predmetu Osnovnog Suda u Prištini Opšti Department P. br. 2132/2013 od 16.01.2017. godine, tužilac Ahmet Hasi visoki Policijski Službenik tužio je Ministarstvo Unutrašnjih Poslova Republike Kosova (MUPRKS) radi poništaja kao nezakonite odluke o degradiranju iz čina Pukovnik u čin Potpukovnik kao i nadoknadu materijalne štete. Tuženi MUPRKS uložio je žalbu na ovu presudu koja je Presudom Apelacionog suda Kosova GZ br. 1659/2017 od 8.12.2020 odbijena kao neosnovana a prvostepena presuda potvrđena. Kod navedenih činjenica koje su nesporne i dostupne Sudu, slučaj podnosioca predstavke je identičan. Naime podnosilac predstavke je prvostepenom presudom istog Suda u Prištini uspeo u sporu da bi Apelacioni Sud u Prištini potvrdio presudu u korist podnosioca (ove okolnosti su i ranije predstavljene Sudu). Međutim tuženo MUPRKS je u njegovom slučaju uputilo zahtev za Reviziju Vrhovnom Sudu Kosova koji sud je svojom presudom konačno rešio spor na štetu podnosioca predstavke tako da je konačnom odlukom odbijena tužba tužioca (suprotno odlukama prvostepenog i drugostepenog Suda). Podnosilac smatra da je ovom prilikom direktno ugroženo elementarno pravo zagarantovano Ustavom jer Državni Organ u ovom slučaju MUPRK u predmetu A.H. nije zahtevalo reviziju dok je u slučaju Bajram Kolić zahtevalo reviziju. Povreda čl. 24 “Jednakost pred Zakonom”, prema podnosiocu su primenjeni drugačiji*

kriterijumi i standardi kako od strane MUPRKS tako i od strane Suda na Kosovu, Vrhovnog Suda Kosova)”.

49. Podnosilac zahteva takođe navodi da je u njegovom slučaju povređeno i načelo jednakosti pred zakonom koje je zagarantovano članom 24 Ustava, zato što, kako on to navodi, *“Prilikom odlučivanja od strane upravnih organa, to jest, Generalnog Direktora Policije, i Ministra unutrašnjih poslova, kao i u toku postupka koji je vođen kod nadležnih sudova, na osnovu moje tužbe protiv konačnog upravnog akta, nije ispoštovano moje pravo da mi se odluke suda i drugi spisi dostavljaju na mom maternjem jeziku pred državnim organima”*.
- iii. *Navodi koji se odnose na povredu člana 30. Ustava*
50. Podnosilac zahteva tvrdi da je izuzev njegovih ustavnih prava njemu naneta i povreda prilikom upravnog postupka tokom disciplinskog postupka, gde između ostalog navodi da *“[...] prilikom pokretanja disciplinskog postupak, na osnovu pismenog Obaveštenja br. 04-1221, od 03.12.2012. godine, datog od strane Direktora Departmenta za istragu Policijskog Inspektorata Kosova, ja sam obavešten da je protiv mene pokrenuta disciplinska istraga zbog sumnje da sam počinio tešku povredu radnih obaveza iz člana 9 tačka 9.1 Administrativnog Uputstva br. 15/2008, koja se odnosi na neispunjenje i neizvršavanje dužnosti i određene odgovornosti koje su prouzrokovale ili su mogle prouzrokovati negativne posledice po ugled policije i efikasno vršenje dužnosti. Što znači da se protiv mene vodio postupak samo za jednu tešku povredu odgovornosti. Međutim, uprkos tome što je postupak pokrenut samo zbog jedne povrede radnih obaveza, Odlukom Direktora Policije navedene su još nekoliko povreda, (Zakon o policiji član 34, paragraf 3.2, Pravila i procedure princip 3.27 tačka 2 kao i administrativno uputstvo 06/2012 o povredama postupcima i disciplinskim merama u Policiji Kosova član 14 tačka 1.5, (videti rešenje Direktora Policije DPPK-01/1580/2012 od dana 27/12/2012 strana 4) što znači da je meni onemogućeno da se efikasno branim i protiv tih optužbi, još od početka pokretanja postupka što je naglašeno i u tužbi pred sudom za upravne postupke”*. S tim u vezi, on tvrdi da je došlo do povrede člana 30. Ustava zbog toga što nije obavešten u vezi sa optužbama koje su pokrenute protiv njega.
51. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda : (i) da proglasi zahtev osnovanim; (ii) da se stavi van snage presuda Vrhovnog suda Rev. br. 231/2021 od 20. decembra 2016. godine; (iii) a da presuda Apelacionog suda Ac. br. 1663/2017 od 25. avgusta 2020. godine i presuda Osnovnog suda C. br. 2946/2013 od 20. decembra 2016. godine, ostanu na snazi.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 24 [Jednakost pred Zakonom]

- 1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.*
- 2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.*
- 3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa*

koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.

Član 30 **[Prava optuženog]**

Svako ko je optužen za krivično delo uživa sledeća minimalna prava:

- (1) da se odmah, na jeziku koji razume, obavesti o prirodi i razlozima optužbe pokrenute protiv njega/nje;*
- (2) da se obavesti o svojim pravima, na osnovu zakona;*
- (3) da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane;*
- (4) da dobije besplatnu pomoć prevodioca, ako ne govori ili ne razume jezik na kojem se sprovodi suđenje;*
- (5) pravo na branioca kojeg odabere, da slobodno komunicira sa istim i, ako nema dovoljno sredstava, ovu pomoć dobije besplatno;*
- (6) da se ne primorava da svedoči protiv sebe ili prizna krivicu.*

Član 31 **[Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]**

- 1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
- 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda*
(...)

Član 33 **[Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima]**

- 1. Niko se ne može proglasiti krivim ili kazniti za krivično delo koje, u momentu izvršenja, nije bilo određeno zakonom kao krivično delo, osim za dela, koja su u periodu u kojem su počinjena, na osnovu međunarodnog prava, smatrana genocidom, ratnim zločinima ili zločinima protiv čovečnosti.*
- 2. Kazna koja je izrečena za neko krivično delo ne može biti strožija nego što je bila određena zakonom u vreme kada je delo počinjeno.*
- 3. Visina kazne ne sme biti u disproportiji sa krivičnim delom.*
- 4. Kazne se određuju na osnovu zakona koji je bio na snazi u vreme kada je delo počinjeno, izuzev onih slučajeva kada je kasnije primenjivi zakon povoljniji po izvršioca krivičnog dela.*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6 **(Pravo na pravično suđenje)**

- 1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti sa čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog*

života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.
(...)

Član 7 (Kažnjavanje samo na osnovu zakona)

1. Niko se ne može smatrati krivim za krivično delo nastalo činjenjem ili nečinjenjem koje nije predstavljalo krivično delo u vreme izvršenja, prema nacionalnom ili međunarodnom pravu. Isto tako, izrečena kazna neće biti teža od one koja se primenjivala u vreme izvršenja krivičnog dela.
2. Ovaj član ne utiče na suđenje ili kažnjavanje bilo koje osobe koja je kriva za činjenje ili nečinjenje, ako je to delo u vreme izvršenja predstavljalo krivično delo prema opštim pravnim načelima priznatim kod civilizovanih naroda.

Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku

POGLAVLJE I [OPŠTE ODREDBE]

Član 7

- 7.1 Stranke imaju pravo da podnesu sve činjenice na koje oslanjaju svoje zahteve i da predlože dokaze sa kojima se konstatuju te činjenice.
- 7.2 Sud je ovlašćen da potvrdi i činjenice koje stranke nisu predložile, sama ako se iz rezultata razmatranja i dokazivanja dođe do zaključka da je cilj stranka raspolaganje zahtevima sa kojima ne mogu slobodno da raspoložu (član 3. stav 3 ovog zakona) ako zakonom nije drugačije utvrđeno.
- 7.3 Svoju odluku sud ne može zasnovati na činjenicama i dokazima u vezi sa kojima strankama nije omogućeno da se izjasne.

VANREDNA PRAVNA SREDSTVA [REVIZIJA]

Član 214

- 214.1 Revizija se može podneti:
 - a) zbog kršenja odredbi parničnog postupka iz člana 188 ovog zakona do kojeg je došlo u postupku drugostepenog suda;
 - b) zbog pogrešne primene materijalnog prava;
 - c) zbog prevazilažanja tužbenog zahteva ukoliko je ova nepravilnost učinjena u postupku vođenom na drugostepenom sudu.
- 214.2 Revizija se ne može podneti zbog pogrešnog ili nepotpunog konstatovanja faktičkog stanja.
- 214.3 Protiv presude donete u drugostepenom postupku kojom se potvrđuje presuda na osnovu priznanja, revizija se može podneti samo iz razloga navedenih u stavu 1. tačka 1 i 2 i stavu 2 ovog člana.
- 214.4 Protiv drugostepene presude kojom se potvrđuje prvostepena presuda, revizija se ne dozvoljava zbog kršenja odredbi parničnog postupka iz stava 1 tačka 1 ovog člana ukoliko njihovo postojanje uopšte nije pomenuto u žalbi, osim kada je reč o kršenju za koja se brine prema službenoj dužnosti drugostepeni sud i onaj revizioni.

Član 215

Revizioni sud razmatra pobijenu presudu samo u njenom revizijom pobijenom delu i samo u granicama uzroka navedenih u reviziji, ali brinući se prema službenoj dužnosti o primeni materijalnog prava i o kršenju odredbi parničnog postupka koje se odnose na sposobnost da se bude stranka i pravilno zastupanje.

Član 216

Stranke mogu sa revizijom da podnesu nove činjenice i da predlože nove dokaze ako se oni odnose na kršenje odredbi parničnog postupka nastalih u postupku drugostepenog suda.

Zakon Br. 03/L-231 o Policijskom Inspektoratu Kosova

Član 22 Disciplinska istraga

1. Po završetku disciplinske istrage iz člana 2 stav 1, podstavovi 1.3 i 1.4 ovog zakona, ako PIK utvrdi da je počinjen disciplinski prekršaj predviđen Zakonom o Policiji ili podzakonskim aktima donetim za njegovo sprovođenje, PIK treba da podnese Generalnom Direktor preporučenu disciplinsku meru za pripadnika Policije.
2. U skladu sa preporukom stava 1 ovog člana, Generalni Direktor Policije treba da donese detaljnu pismenu odluku sa obrazloženjem za preduzetu akciju.
3. Po prijemu odluke pripadnik Policije može podneti žalbu na odluku Generalnog Direktora Policije, Ministru u roku od osam (8) radnih dana. Po prijemu žalbe, Ministar je dužan da odgovori u roku od trideset (30) dana.
4. Odluka Ministra je konačna administrativna procedura. Pripadnik Policije može uložiti žalbu na odluku Ministra, nadležnom sudu.

ZAKON BR. 03/L-035 O POLICIJI [stavljen van snage Zakonom br. 04/L-076 o Policiji]

Član 48 Mere za teže disciplinske prekršaje

Policijski službenik ili civilno osoblje Policije koje je počinilo teži disciplinski prekršaj podložan je jednoj od sledećih disciplinskih mera:

- a) prekid radnog odnosa;
- b) smanjivanje čina;
- c) uklanjanje sa komandne funkcije;
- d) suspendovanje bez plate u periodu od 30 do 60 dana i/ili
- e) odbitak od 20 do 30 procenata bruto mesečne plate u periodu do dva meseca.

ZAKON Br. 04/L-076 O POLICIJI

Član 34

Regionalne policijske direkcije

1. *Kako bi se policijskim aktivnostima upravljalo na efikasan način, policija Republike Kosovo deli se na regione koji će, kad god je moguće, biti isti kao i regionalne granice pravosuđa.*
2. *Prilikom utvrđivanja teritorijalne jurisdikcije regionalnih direkcija, posebna pažnja biće poklonjena faktorima koji uključuju ali nisu ograničeni na veličinu regiona, broj stanovnika, nivo kriminaliteta, geografski položaj, značajne zgrade, ulice i drugu infrastrukturu.*
3. *Funkcije regionalne direkcije obuhvataju ali se ne ograničavaju samo na sledeće:*
 - 3.1. *obavlja dužnosti i funkcije utvrđene zakonom, uputstvima ili naredbama Generalne policijske direkcije;*
 - 3.2. *podržava i nadgleda efikasnost policije unutar regiona u kome služi; i*
 - 3.3. *koordinira različite dužnosti koje se mogu utvrditi od strane Generalne direkcije, kao što su stručno usavršavanje i obuka policijskih službenika i osoblja ili administrativni poslovi u vezi sa finansijama, objektima i opremom.*

Član 43

Disciplinski postupak za Policijsko osoblje

1. *Sve disciplinske povrede, gde je uključen radnik policije Kosova, osim predviđenih slučajeva Zakonom o Inspektoratu Policije, istražuju se i odlučuju se od strane Kosovske policije.*
2. *Disciplinska kršenja, disciplinske mere i procedure regulišu se pod zakonskim aktom.*

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR. 06/2012 O POVREDAMA, MERAMA I DISCIPLINSKIM POSTUPCIMA U POLICIJI KOSOVA [doneto 22. oktobra 2012. godine i izmenjeno 14. oktobra 2013. godine]

Član 18

Teška povreda ovlašćenja

1. *Radnik Policije Kosova je kriv za tešku povredu ovlašćenja ukoliko:*
 - 1.1. *Bez ikakvog ubedljivog razloga ne ispunjava ili neuspeva ispunjavanje određenih službenih dužnosti i odgovornosti, koji su pričinili ili su mogli pričinjavali negativne efekte na ugled Policije i na efikasnost vršenja dužnosti;*

Član 45

Mere za teške disciplinske povrede za radnika PK-a

1. *Mere koje se mogu preduzeti protiv radnika PK-a u slučajevima teške disciplinske povrede su:*
 - 1.1. *Prekid radnog odnosa,*
 - 1.2. *degradiranje – ne vise od jednog čina*
 - 1.3. *udaljavanje sa komandnog položaja ili udaljavanje na neki drugi položaj sa nižu menadžirajuću orgovornost ali bez gubitka čina i funkcionalne kategorije.*
 - 1.4. *obustava na platu preko 20% - 30% bruto mesečne plate od dva do šest meseca.*

2. Pored određenim merama iz stava 1 ovog člana, mogu se izricati i dopunske mere:

2.1. administrativni transfer

2.2. obavezna obuka

2.3. lekarsko/psihološko savetovanje i

2.4. zabrana upravljanja vozilima PK-a do 1 godine.

Ocena prihvatljivosti zahteva

52. Sud pre svega razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.

53. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

54. U nastavku, Sud se poziva i na uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom, odnosno članovima 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Neni 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

55. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana za podnošenje zahteva, u smislu člana 113.7 Ustava i da osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Rev.nr.231/2021] Vrhovnog suda od 9. juna 2021. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva na

raspolaganju. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena u skladu zahtevima iz člana 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u roku koji je određen članom 49. Zakona.

56. Pored toga, Sud uzima u obzir i pravilo 34. [Kriterijum o prihvatljivosti] stav (2) Poslovnika, koje propisuje:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

57. Sud podseća da gore navedeno pravilo, zasnovano kako na sudskoj praksi ESLJP-a, tako i na sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kako je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika (vidi slučajeve Suda [KI04/21](#), podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; i [KI175/20](#), podnositeljka *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
58. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “očigledno neosnovan” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao *navodi “četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje kategoriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi, onda kada je ispunjen jedan od dva karakteristična uslova, i to: a) kada podnosilac/teljka zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta povreda Ustava ili EKLJP sasvim očigledna (vidi predmet ESLJP-a [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine; i b) kada podnosilac/teljka zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj Suda [KI166/20](#), podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43) i na kraju, (iv) *“konfuzni i nejasni”* navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: [Kemache protiv Francuske](#), br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).
59. U ovom kontekstu, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je on, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi, slučaj [KI04/21](#), gore citiran, stav 28).
60. Sud skreće pažnju da je suštinsko pitanje u okolnostima konkretnog slučaja povezano sa tvrdnjom podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnom primenom zakona od strane Vrhovnog suda. Dakle, podnosilac je podneo tužbu protiv Ministarstva unutrašnjih

poslova zbog izricanja disciplinske mere degradacije na dužnosti iz čina majora u čin kapetana i dopunske mere administrativnog premeštaja, kojom prilikom je tražio da se poništi odluka Ministarstva unutrašnjih poslova kao i da se obaveže tužena da mu vrati čin majora kao i da ga rasporedi na zadatke radnog mesta zamenika regionalnog direktora za istrage u Policiji u regionu Peć. Osnovni sud je usvojio u celosti tužbeni zahtev podnosioca zahteva i poništio odluku Ministarstva unutrašnjih poslova i obavezao tuženu da podnosiocu zahteva vrati čin majora i da ga rasporedi na radne zadatke zamenika regionalnog direktora za istrage u Policiji regiona Peć. Protiv odluke Osnovnog suda, Ministarstvo unutrašnjih poslova je podnelo žalbu, a ta žalba je bila delimično odbijena u vezi sa tačkama II i III, tačkom IV deo izreke vraćanja čina majora, i tačkom V dela izreke u vezi sa obavezom tužene da tužiocu nadoknadi razliku u neisplaćenim platama za sporni period od 08.08.2012. godine do 30.06.2016. godine, trust za penziono osiguranje, porez i kamatu, i delimično je usvojena žalba u vezi sa tačkom IV izreke, deo tužbenog zahteva koji se tiče samo vraćanja na posao kao zamenika regionalnog direktora za istrage u Policiji regiona u Peći, i tačkom V izreke u delu koji se tiče troškova postupka i predmet je u ovom delu vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Ministarstvo unutrašnjih poslova je podnelo reviziju pred Vrhovnim sudom protiv presude Apelacionog suda, gde je Vrhovni sud usvojio reviziju kao osnovanu i preinačio presudu Apelacionog suda tako što je odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva.

61. Sud još jednom podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud svojom presudom povredio njegova prava zagwarantovana članovima 5, 24, 30, 31. i 33. Ustava, kao i članovima 6. i 7. EKLJP-a, koje će Sud analizirati u skladu sa standardima sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagwarantovane ovim Ustavom.
62. Kao što je i prethodno navedeno, Sud ponovo naglašava da predmetnu stvar ocene zahteva podnosioca zahteva predstavlja osporena presuda Vrhovnog suda samo u odnosu na deo izreke koji se tiče njegove degradacije iz čina majora u čin kapetana. S druge strane, povodom njegovog navoda koji se odnosi na vraćanje na njegovo radno mesto zamenika komandanta za istrage u Regionu Peć, Sud se neće baviti ovim delom, iz razloga što je podnosilac zahteva pred Osnovnim sudom tražio povlačenje tužbe, koju je taj sud usvojio i sledstveno utvrdio povučenom njegovu tužbu za vraćanje na radno mesto zamenika komandanta za istrage u Regionu Peć.

Što se tiče prava na “pravično suđenje” i pravno sredstvo

Povodom navoda o “pogrešnoj primeni zakona”

63. U tom smislu, Sud naglašava da se suština žalbe podnosioca zahteva zasniva na njegovom navodu koji se odnosi na određivanje disciplinske mere degradacije čina iz čina majora u čin kapetana i mere administrativnog transfera, pri čemu su, kako navodi podnosilac zahteva, pogrešno primenjene odredbe člana 18. i člana 45. stav 1 tačka 1.2 i stav 2. tačka 2.1 Administrativnog uputstva br. 06/2012, iz razloga što je, prema njegovim navodima, *“ovo administrativno uputstvo stupilo na snagu 21. oktobra 2012. godine, dok je navodna disciplinska mera za koju se optužujem izvršena u jednom dužem periodu, konačno do 1. juna 2012. godine, kada ovo uputstvo još uvek nije bilo doneto”*.
64. Takođe, u prilog pogrešne primene zakona ide i navod podnosioca zahteva da je presuda Vrhovnog suda zasnovana na zakonu koji nije bio na snazi u vreme kada je došlo do navodnog disciplinskog prekršaja, za koji je oglašen krivim. S tim u vezi, podnosilac zahteva tvrdi da je na pogrešan način primenjen član 48. Zakona br. 03/L-

035 o Policiji, a koji Zakon se, po njegovim navodima, nije mogao primeniti prilikom rešavanja ovog pitanja, jer je ovaj zakon, kako navodi, stavljen van snage usvajanjem Zakona br. 04/L-076 o Policiji.

65. Sud je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njene karakteristike koje su utvrđene u EKLJP, kao i načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, dosledno isticao razliku između “ustavnosti” i “zakonitosti” i naglašavao da nije njegov zadatak da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i primenom zakona koje je navodno počinio neki redovni sud, osim ukoliko su, i u meri u kojoj su, takvim greškama mogla biti povređena prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda [KI179/18](#), podnosilac *Belgjyzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; [KI49/19](#), podnosilac *Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport A.D., “Adem Jashari”*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; [KI56/17](#), podnositeljka *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću “Barbas”*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60, i nedavno slučaj [KI76/21](#), podnosilac *Qemajl Babuni*, rešenje od 10. novembra 2021. godine, stav 34).
66. U tom smislu, Sud je u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a naglasio da iako je uloga Suda ograničena u smislu ocene tumačenja zakona, on se mora uveriti i preduzeti mere kada primeti da je sud primenio zakon na očigledno pogrešan način u konkretnom slučaju, što je moglo rezultirati “proizvoljnim” ili “očigledno nerazumnim” zaključcima za podnosioca zahteva (vidi predmete ESLJP-a *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugalije*, presuda, stav 83; *Kuznetsov i drugi protiv Rusije*, br. 184/02, stavovi 70-74 i 84; *Păduraru protiv Rumunije*, br. 63252/00, stav 98; *Sovtransavto Holding protiv Ukrajine*, predstavka br. 48553/99, stavovi 79, 97 i 98; *Beyeler protiv Italije* [VV], predstavka br. 3322/96, stav 108; *Koshoglu protiv Bugraske*, presuda od 10. maja 2007. godine, stav 50; vidi, takođe, gore citiran slučaj [KI122/16](#), podnosilac *Riza Dembogaj*, stav 57; slučajeve [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosioci *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću “BARBAS”*, stavovi 60 do 65; kao i slučaj [KI121/19](#), podnosilac *Ipko Telecommunications*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2020. godine, stav 58, i tu korišćene reference).
67. Vraćajući se na konkretan slučaj, Sud primećuje da podnosilac zahteva glavne navode o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje povezuje sa činjenicom da je u njegovom slučaju Vrhovni sud pogrešno primenio odredbe Administrativnog uputstva AU 06/ 2012 i Zakona o policiji, koje nisu bili na snazi u vreme kada je utvrđen navodni disciplinski prekršaj.
68. Povodom ovog navoda, Sud mora prvo da elaborira da li je prilikom donošenja odluke [DPPK-01/1518/2012] direktora Policije od 27. decembra 2012. godine, kojom je određena disciplinska mera degradacije i administrativni transfer zbog teškog disciplinskog prekršaja, bilo na snazi Administrativno uputstvo br. 06/2012.
69. Sud primećuje da je Administrativno uputstvo AU 06/2012 o povredama, merama i disciplinskim postupcima stupilo na snagu dana 21. oktobra 2012. godine, i samim tim je gore navedena odluka direktora policije od 27. decembra 2012. godine zasnovana na važećem zakonskom aktu, odnosno na predmetnom Administrativnom uputstvu. Shodno tome, Sud primećuje da je primena osporenih odredbi gore navedenog Administrativnog uputstva potvrđena i od strane Vrhovnog suda u njegovoj osporenoj presudi, donetoj u postupku povodom revizije, kojom su nižestepene presude preinačene.

70. Sud primećuje da se Vrhovni sud, u okolnostima konkretnog slučaja, jednostavno nije složio sa nalazima tih sudova, u vezi sa primenljivim materijalnim pravom, i odlučio da preinači odluke nižestepenih sudova, tako što će tužbeni zahtev podnosioca proglasiti neosnovanim, a odluka direktora policije ostaje na snazi budući da je zasnovana na činjenicama i dokazima koje je utvrdio PIK, gde je isti zaključio da je podnosilac zahteva, kao zamenik regionalnog direktora za istrage u Policiji regiona Peć, kao član koji je nekoliko puta bio u komisiji za inspekciju sobe za dokaze u Policiji Kosova u Peći, morao da preduzme sve radnje koje je utvrdio PIK a koje nije preduzeo, čime je, prema PIK-u, izvršio teški disciplinski prekršaj iz člana 18. tačka (a) Administrativnog uputstva br. 06/2012, iz kog razloga je PIK i preporučio generalnom direktoru policije disciplinske mere protiv tužioca "Degradacija" i "Administrativni transfer". S tim u vezi, Vrhovni sud je zaključio da ne stoje nalazi prvostepenog i drugostepenog suda da u pobijanim odlukama nije posebno precizirano koje je prekršaje podnosilac predstavke učinio. U tom kontekstu, Vrhovni sud je obrazložio da nije postojao logičan pravni odnos između utvrđenih činjenica i važećeg materijalnog prava. Sud još jednom ponavlja stav da bi odlukom redovnog suda bilo povređeno ustavno načelo zabrane arbitrarnosti u odlučivanju, ukoliko dato obrazloženje ne sadrži dokazane činjenice, zakonske odredbe i logičan odnos između njih (vidi slučaj Suda [KI182/21](#), podnosilac *Kamer Ukaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. juna 2022. godine, stav 74).
71. Jasno je da je Vrhovni sud, odlučujući o slučaju podnosioca zahteva, samo utvrdio da su upravni organi u ovom slučaju, direktor Kosovske policije i ministar unutrašnjih poslova, pravilno odlučili pozivajući se na nalaze i preporuke PIK -a.
72. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da navodi podnosioca zahteva da su član 31. Ustava i član 6. EKLJP povređeni usled pogrešnog tumačenja i primene odredaba Administrativnog uputstva AU 06/2012, Zakona o policiji i Zakona o upravnim sporovima od strane Vrhovnog suda, spadaju u drugu (ii) grupu navoda koje karakteriše „jasno ili očigledno odsustvo povrede“.

Povodom navoda o uskraćivanju pravnog sredstva

73. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da su povređene odredbe Zakona o upravnim sporovima, odnosno Zakona br. 03/L-202, koji ne dozvoljava reviziju kao pravno sredstvo protiv pravosnažnih sudskih odluka, jer nijedna odredba ovog zakona ne predviđa pravo revizije i da je „*prihvatanje revizije okrivljenog kao dozvoljenog pravnog sredstva u ovom sporu povreda ustavnog načela iz člana 31, stav 1, Ustava, kojim se garantuje jednakost strana pred sudom, čime sam lišen prava da koristim pravna sredstva dozvoljena u članu 24, stav 1, Zakona o opštoj administrativnoj proceduri, imajući u vidu da protiv sudskih odluka donetih u slučaju revizije u parničnom postupku, strana nema pravo da podnese zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu*“.
74. Nakon toga, Sud primećuje da podnosilac zahteva pokreće pitanja nadležnosti Vrhovnog suda da odlučuje o zahtevu za reviziju tužene, budući da se po njemu okolnosti njegovog slučaja odnose na upravni postupak i da revizija kao pravno sredstvo u ovom slučaju nije dozvoljena. Povodom ove tvrdnje, podnosilac zahteva takođe navodi da mu je odlukom Vrhovnog suda u revizijskom postupku uskraćeno pravo na pravno sredstvo, zagarantovano članom 32. Ustava, jer po njemu ne može da podnese zahtev za zaštitu zakonitosti, tj. vanredno pravno sredstvo koje je definisano Zakonom o upravnim sporovima.
75. S tim u vezi, Sud, na osnovu postupka koji se sprovodio pred redovnim sudovima, primećuje da se u slučaju podnosioca zahteva postupak od njegovog pokretanja

odvijao u parničnom, a ne upravnom postupku. Shodno tome, podnosilac zahteva je bio svestan prirode postupka pred redovnim sudovima i ovu činjenicu nikad nije osporio, sve do trenutka prijema osporene presude [Rev. br. 231/2021] od 9. juna 2021. godine Vrhovnog suda, kojom su preinačene u pojedinim delovima izreke presude nižestepenih sudova.

76. Sud podseća da svako fizičko ili pravno lice ima pravo da koristi redovna i vanredna pravna sredstva protiv nižestepene sudske odluke. Na osnovu ovog pravila, Sud primećuje da je ovo pravo iskoristila tužena, Ministarstvo unutrašnjih poslova, podnošenjem zahteva za reviziju, shodno članu 211.1 ZPP-a, kojim je propisano: „*Protiv presude drugostepenog suda, stranke mogu da podnesu reviziju u roku od trideset (30) dana od dana kada im je uručena presuda*”. Međutim, iz spisa predmeta, Sud primećuje da je čak i podnosilac zahteva u svojstvu tužioca iskoristio svoje pravo po zakonu da podnese odgovor na reviziju. U tom kontekstu, Sud smatra da nije u pitanju uskraćivanje pravnih sredstava, kako tvrdi podnosilac zahteva, jer prema ZPP-a, nije moguće podneti žalbu ili zahtev za zaštitu zakonitosti, odnosno vanredno pravno sredstvo protiv vanrednog pravnog sredstva.
77. Pored toga, Sud podseća da utvrđivanje prirode postupka, odnosno prirode spora, pokreće pitanja materijalne (predmetne) nadležnosti, koja je isključivo u domenu redovnih sudova, a ne Ustavnog suda. Dakle, pitanje da li u konkretnom slučaju spor iz radnog odnosa treba rešavati po relevantnom parničnom ili upravnom postupku, pitanje je sprovođenja zakona od strane redovnih sudova.
78. Stoga, na osnovu gore navedenog, Sud utvrđuje da navod podnosioca zahteva u vezi sa povredom člana 32. Ustava spada u drugu grupu (ii) navoda sa „*jasnim ili očiglednim odsustvom povrede*“.

Povodom navoda o povredi člana 24. Ustava

79. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je takođe naveo i da je došlo do povrede člana 24. Ustava, pri čemu Sud primećuje da se isti, u suštini, žali da je u njegovom slučaju bilo diskriminacije zato što, „*... državni organ u ovom slučaju MUPRK, u slučaju A. H., nije tražio reviziju, dok u slučaju Bajrama Kolića, zatražilo reviziju. ... primenjavani su različiti kriterijumi i standardi kako od strane MUPRK-a tako i od strane ...Vrhovnog suda Kosova*”.
80. Međutim, što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 24. Ustava, Sud podseća da na osnovu sudske prakse EKLJP, u principu, da bi se predmet pokrenuo u kontekstu člana 24. Ustava i člana 14. (Zabrana diskriminacije) EKLJP, mora postojati razlika u tretmanu između osoba u sličnim ili uporedivim situacijama (vidi slučaj ESLJP-a [X i drugi protiv Austrije](#), predstavka br. 19010/07, presuda od 19. februara 2013. godine, stav 98). Štaviše, svaka razlika u tretmanu ne predstavlja kršenje gore navedenih članova. U principu, razlika u tretmanu će biti diskriminatorna ako nema objektivno ili razumno opravdanje; drugim rečima, ako ne teži legitimnom cilju ili ako ne postoji razuman odnos između upotrebljenih sredstava i cilja koji se želi postići (vidi predmet ESLJP-a [Guberina protiv Hrvatske](#), predstavka br. 23682/13, presuda od 22. marta 2016. godine, stav 69 i reference koje su tu navedene). U okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva, osim navoda o povredi člana 24. Ustava, nije obrazložio niti potkrepio svoje navode dokazima koji pokazuju da su povređena njegova prava zagarantovana Ustavom.
81. Sud želi da podseti da, kao opšte pravilo, jednakost pred zakonom znači jednak tretman pojedinaca koji se nalaze u istim ili sličnim uslovima i okolnostima, uključujući i njihovo pravo na jednaku zakonsku zaštitu. Međutim, jednakost pred

zakonom ne znači da za pojedinca ili kategoriju lica, koji se nalaze u objektivno različitim uslovima, postoji jednak tretman i rešenja.

82. Sa ove tačke gledišta, kako je i prethodno navedeno, Sud smatra da je pravo suprotne strane da li će iskoristiti raspoloživi pravni lek, u ovom slučaju reviziju ili ne. S tim u vezi, Sud primećuje da se ovde ne radi o povredi jednakosti pred zakonom, odnosno nejednakom postupanju, kako tvrdi podnosilac zahteva. Štaviše, nijedan od Ustavom zahtevanih osnova, kada se isti tumače u svetlu EKLJP-a, ne ide u prilog navodu podnosioca zahteva o povredi osnovnih prava, jer on ni na koji način ne dokazuje i ne argumentuje da je on nejednako i diskriminatorno tretiran od strane Vrhovnog suda (vidi, između ostalog, slučaj Suda [KI173/18](#) podnosilac zahteva *Nijazi Pasoma*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2019. godine, stav 32).
83. Sledstveno navedenom, Sud utvrđuje da se navodi podnosioca zahteva o povredi člana 24. Ustava moraju proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovani na ustavnim osnovama jer se isti kvalifikuju u treću (iii) grupu "*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*" navoda.

Povodom navoda o nedostavljanju odluka na njegovom maternjem jeziku

84. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da je u njegovom slučaju povređeno načelo jednakosti pred zakonom zagarantovano članom 24. Ustava povezujući ga sa članom 5, jer kako navodi: „*Prilikom odlučivanja od strane upravnih organa, što znači, od strane generalnog direktora Policije i ministra unutrašnjih poslova, kao i tokom postupka koji se sprovodio pred nadležnim sudovima na osnovu moje tužbe protiv konačnog upravnog akta, nije se poštovalo moje pravo da mi sudske odluke i druge dokumente podnesu na maternjem jeziku pred državnim organima*“.
85. S tim u vezi, Sud primećuje iz spisa predmeta da je podnosilac zahteva od početka postupka komunicirao sa upravnim organima na dva službena jezika, albanskom i srpskom. Takođe se primećuje da ga je u sudskom postupku, od specifikacije tužbe pa nadalje, zastupao advokat Mustafa Kastrati, koji je, između ostalog, Osnovnom sudu podneo tužbu na albanskom jeziku i koji je zastupao podnosioca zahteva do okončanja sudskog postupka pred redovnim sudovima.
86. Iz zapisnika od 13. aprila 2016. godine, 13. juna 2016. godine, 24. oktobra 2016. godine, 3. novembra 2016. godine i 20. decembra 2016. godine Osnovnog suda, odgovora na žalbu Apelacionom sudu i odgovora na reviziju, koji se nalaze u spisima predmeta, Sud takođe primećuje da je podnosilac zahteva bio prisutan na suđenju zajedno sa svojim advokatom Mustafom Kastratijem, te da tokom čitavog sudskog postupka nikada nije pokrenuo pitanje jezika ili nedostavljanja odluka na njegovom jeziku.
87. Sud, pre svega, podseća da svaki navod koji podnosioci zahteva iznose u zahtevu zahteva davanje konkretnog odgovora od strane Suda, pod uslovom da zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom. Jedan od njih je i zahtev da se iscrpe delotvorna pravna sredstva u redovnim postupcima pred sudovima redovne nadležnosti.
88. Sud već ima konsolidovanu praksu u pogledu iscrpljivanja pravnih sredstva u materijalnom/suštinskom smislu (vidi, u ovom kontekstu, između ostalog, slučaj Suda [KI154/17](#) i [KI05/18](#), sa podnosiocima *Basri Deva*, *Afërdita Deva* i *Društvo sa ograničenom odgovornošću "Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. avgusta 2019. godine, stavovi 90-96, i nedavno, slučaj [KI189/19](#), podnosilac *Alban Miftaraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. novembra 2019. godine, stavovi 49-59). Shodno tome, Sud naglašava da iscrpljivanje pravnih sredstava sadrži u sebi dva elementa: (i)

iscrpljivanje u formalno-proceduralnom smislu, što podrazumeva obavezu korišćenja pravnog sredstva protiv akta javnog organa na višoj instanci sa punom nadležnošću; i (ii) iscrpljivanje sredstva u materijalnom/suštinskom smislu, što podrazumeva prijavljivanje ustavnih povreda u "suštini" pred redovnim sudovima, kako bi oni imali mogućnost da spreče ili isprave povredu ljudskih prava zaštićenih Ustavom i EKLJP-om. Sud smatra pravna sredstva iscrpljenim samo onda kada su ih podnosioci zahteva iskoristili u oba smisla u skladu sa Ustavom i važećim zakonima (vidi slučajeve Ustavnog suda, [KI71/18](#), podnosioci *Kamer Borovci, Mustafë Borovci i Avdulla Bajra*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. novembra 2018. godine, stav 57; [KI119/17](#), podnosilac *Gentian Rexhepi*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. maja 2019. godine, stav 73; i slučaj [KI154/17](#) i [KI05/18](#), gore citiran, stav 94).

89. Suštinski aspekt iscrpljivanja pravnih sredstava je utvrđen u sudskoj praksi ESLJP-a i Suda i podrazumeva da navodi o povredi EKLJP-a i Ustava moraju biti izneti "barem u suštini" pred redovnim sudovima kako bi im se pružila mogućnost da razmotre navode o povredi o kojoj je reč (vidi, Ustavni sud, slučaj [KI01/19](#), podnosilac *Fatos Rizvanolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 2. septembra 2020. godine, stavovi 96-100 i reference citirane u tom slučaju).
90. U tom smislu, ESLJP takođe utvrđuje da podnosioci zahteva ne mogu biti oslobođeni obaveze iscrpljivanja delotvornih pravnih sredstava, čak ni ako su redovni sudovi mogli biti prinuđeni da sami (ex officio) razmatraju predmetne tvrdnje. Pored toga, ESLJP je stava da ukoliko postoji pravno sredstvo koje redovnim sudovima, barem u suštini, omogućava da odluče o argumentu o povredi određenog prava, tada treba iskoristiti to pravo. Ako žalba koja je podneta sudu nije izneta, eksplicitno ili u suštini pred redovnim sudovima, kada je mogla biti izneta od strane podnosioca zahteva prilikom korišćenja određenog pravnog sredstva koje je bilo dostupno, tada je redovnim sudovima uskraćena mogućnost da odluče o pitanju, kao mogućnost koju pravilo iscrpljivanja pravnih sredstava nastoji da pruži (vidi predmet ESLJP-a *Jane Nicklinson protiv Ujedinjenog Kraljevstva 2478/15* i *Paul Lamb protiv Ujedinjenog Kraljevstva 1787/15*, odluka od 23. juna 2015. godine, stav 90 i tu navedene reference; i vidi, takođe, slučaj Suda [KI119/17](#), gore citiran, stav 72, i nedavno, slučaj [KI189/19](#), podnosilac *Alban Miftaraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. novembra 2019. godine, stavovi 49-59).
91. U tom kontekstu, Sud, pozivajući se na spise predmeta, primećuje da navod podnosioca zahteva u vezi sa nedostavljanjem odluka na njegovom maternjem jeziku nikada nije iznet ni implicitno ni u materijalnom (suštinskom) smislu, kao povreda ustavnih prava i EKLJP-a, barem u ponovljenom postupku pred redovnim sudovima. Stoga je za Sud nemoguće da dalje ispituje i analizira ovaj navod u materijalnom smislu, da li je došlo do povrede ovog ustavnog prava, zbog toga što zahtev u ovom delu ne ispunjava kriterijume prihvatljivosti zbog neiscrpljivanja pravnih sredstava, u smislu iznošenja povrede u suštinskom smislu pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Suda [KI168/21](#), podnosilac *Leonard Matoshi*, rešenje od 3. novembra 2021. godine, stavovi 58-66).
92. Sud bi takođe želeo da podseti da izuzetak od obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava dolazi do izražaja tek onda kada se Sud uveri da korišćenje relevantnog pravnog sredstva možda neće biti delotvorno u pružanju obrazloženog odgovora na navod koji su podnosioci zahteva izneli pred redovnim sudovima. U konkretnom slučaju, navod podnosioca zahteva spada u delokrug primene člana 24. Ustava, stoga, imajući u vidu ustavna načela utvrđena članovima 53. i 102.3 Ustava, Sud smatra da podnosioci zahteva moraju iskoristiti tu mogućnost.

93. Stoga, uzimajući u obzir ova razmatranja, Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije pružio mogućnost Vrhovnom sudu da ispita ovaj navod i ispravi navodnu povredu u pogledu nedostavljanja odluka na njegovom maternjem jeziku. Shodno tome, zahtev se u ovom delu proglašava neprihvatljivim u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.

Povodom navoda o povredi članova 30. i 33. Ustava

94. Sud podseća da pored navoda o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje i jednakosti pred zakonom, podnosilac zahteva takođe tvrdi i povredu prava zagarantovanog članom 30. i 33. Ustava zbog toga što nije bio obavešten o optužbama koje su bile podignute protiv njega, kao i da mu je onemogućeno da se delotvorno brani i od ovih optužbi.
95. Sud, pre svega, podseća da se podnosilac zahteva u ovom konkretnom slučaju žali na disciplinski postupak koji je preduzet protiv njega, odnosno na njegovo degradiranje, i da je ovde reč o parničnom, a ne krivičnom postupku. S tim u vezi, Sud utvrđuje da članovi 30. i 33. Ustava nisu primenljivi u slučaju podnosioca zahteva i da se Sud neće baviti navodima podnosioca zahteva o povredi ovih članova.

Zaključak

96. Kao rezime, Sud, uzimajući u obzir sva prethodna izlaganja i utvrđenja, zaključuje:
- i. da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP u odnosu na pogrešnu primenu materijalnog prava, spadaju u drugu (ii) kategoriju navoda koje karakteriše “*jasno ili očigledno odsustvo povrede*” i stoga se isti na ustavnim osnovama proglašavaju očigledno neosnovanim;
 - ii. da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava spadaju u drugu (ii) kategoriju navoda zbog “*jasnog ili očiglednog odsustva povrede*” i stoga se isti na ustavnim osnovama proglašavaju očigledno neosnovanim;
 - iii. da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava u odnosu na (i) diskriminaciju spadaju u treću (iii) kategoriju “*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*” navoda, i stoga se na ustavnim osnovama i ovi navodi proglašavaju očigledno neosnovanim;
 - iv. da navode podnosioca zahteva o povredi člana 24 u vezi sa članom 5. Ustava proglašava neprihvatljivim, zbog neiscrpljenja pravnih sredstava, u skladu sa članom 47 (2) Zakona i pravilom 34 (1) (b) Poslovnika;
 - v. da navode podnosioca zahteva o povredi članova 30. i 33. Ustava takođe proglašava očigledno neosnovanim zbog toga što isti pokreću pitanja krivične prirode i ne primenjuju se na slučajevne građanske parnične prirode, kao što se desilo u konkretnom slučaju.
97. Shodno tome, zahtev se u skladu sa pravilom 34 (1) (b) i 34 (2) Poslovnika, mora proglasiti neprihvatljivim u celini.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 34 (1) (b) i (2), kao i 48 (1) (b) Poslovnika, na svojoj sednici održanoj dana 27. jula 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

